

ΤΑΧ. ΜΕΙΟ ΚΟΥΜΟΥΤΣΑΝΟΥ

ΙΩΑΝΝΗΣ Ο ΒΑΠΤΙΣΤΗΣ

«Ίδε ὁ ἀμνὸς τοῦ Θεοῦ ὁ αἴρων τὴν ἁμαρτίαν τοῦ κόσμου»
(Ίωάν. α' 29)

● ΜΗΝΙΑΙΟ ΟΡΘΟΔΟΞΟ ΠΕΡΙΟΔΙΚΟ ●
Ὑπόργανο ὁμωνύμου Συλλόγου
Χριστοκοπίδου 12, 105 54 - Ἀθήνα
www.ioannisvaptistis.gr

Τηλέφωνα:
2103212713 - 2103212107
e-mail: info@ioannisvaptistis.gr

● ΕΤΟΣ 67ο - ΤΕΥΧΟΣ 728 ●
● ΝΟΕΜΒΡΙΟΣ 2025 ●

● «Ίδε ὁ ἀμνὸς τοῦ Θεοῦ ὁ αἴρων τὴν ἁμαρτίαν τοῦ κόσμου» (Ίωάν. α' 29) ●

Τί νά κάνω;

Ἰχε διαλογισμούς. Εἶχε προβληματισμούς. Ἦταν πλούσιος πολύ, μά ὁ πλούτος του εἶχε γίνει γι' αὐτόν πρόβλημα καί πνίξιμο. Δέν κοιμάται. Ρωτάει τόν ἑαυτό του καί ξαναρωτάει: «Τί ποιήσω;». Τί νά κάνω;

● Τί εἶχε νά διαχειρισθῆ; Τὴν ἐξάρτησί του! Ἦταν δέσμιος μέ τίς χρυσές ἀλυσίδες τοῦ πλοῦτου. Δέν ἦταν γι' αὐτόν εὐτυχία τὰ πλούτη. Ἦταν δυστυχία. Ὅταν χάνης τόν ὕπνο σου καί ζῆς μέ ἄγχος, δέν εἶσαι εὐτυχισμένος. ● Τί νά κάνω; Δέν μέ φτάνουν. Θέλω κι ἄλλα. Μοῦ ἔδωσε πολλά ἡ εὐφορὴ γῆ. Θέλω νά τὰ πολλαπλασιάσω. Ζητῶ νά γίνω ὁ πλουσιώτερος τοῦ κόσμου. Τί νά κάνω λοιπόν; Ποῦ θά ἀποθηκεύσω τούς τόσους καρπούς; Ποῦ θά τὰ ἐξασφαλίσω; Ποῦ θά τὰ ἐπενδύσω; Ποῦ θά τὰ καταθέσω; Πῶς θά τὰ διαφυλάξω;

● Τί νά κάνω; Ἄ, κάτι σκέφτηκα: Ἔχω ἀποθήκες. Θά τίς γκρεμίσω καί θά φτειάξω ἄλλες. Θέλω μεγαλύτερες. «Μεῖζονες» (Λουκ. ιβ' 18). Μπορῶ νά ἐξασφαλίσω κι ἄλλες ἀποθήκες. —Θέλω (συνεχίζει τό «τί νά κάνω» ὁ σύγχρονος πλεονέκτης), θέλω μεγαλύτερα σπίτια. Θέλω μεγαλύτερα καράβια. Θέλω μεγαλύτερα, πολυτελέστερα αὐτοκίνητα. Θέλω κι ἄλλα πλούτη... Πρέπει ἐγώ, ναι, ἐγώ νά γίνω ὁ πλουσιώτερος τοῦ κόσμου. Ὁ μεγιστάνας τῆς γῆς.

● Θυμᾶστε τόν Κροῖσο; Βασιλιάς στόν 6ο αἰῶνα π. Χ. Στίς Σάρδεις τῆς Μικρᾶς Ἀσίας. Μέ ἀμύθητα πλούτη. Κάποτε τόν ἐπισκέφθηκε ὁ Ἀθηναῖος φιλόσοφος, ποιητής καί νομοθέτης, ὁ Σόλων. Τόν ξενάγησε στά παλάτια καί στά πλούτη του ὁ Κροῖσος. Καί ὁ Σόλων, ἕνας ἀπό τούς ἑπτὰ σοφούς τῆς ἀρχαιότητος, τοῦ εἶπε: «Μηδένα πρό τοῦ τέλους μακάριζε!» Καί ὅταν ὁ Κροῖσος, αἰχμάλωτος πλέον τῶν Περσῶν, ρίχτηκε στή φωτιά γιά νά τόν κάψῃ ὁ Κῦρος, τότε φώναξε τρεῖς φορές: «Σόλων, Σόλων, Σόλων!». Ποῦ εἶσαι, Σόλων;...

● Ποῦ εἶσαι; φωνάζει καί ὁ πλούσιος τῆς παραβολῆς; —Ποῖον φωνάζεις; —Κάποιον νά μέ σώσῃ...

— Έμένα φωνάζεις; Ήλθα!... Κατάλαβες ποιός είμαι; Είμαι ο θάνατος...

— Όχι έσένα!... Φύγε! Πήγαινε στη διπλανή πόρτα... Έσένα δέν σέ θέλω! Άκούς; Φύγε!... Σέ φοβάμαι...

● Και άκούγεται ή φωνή του Θεού:

— Άκου, πλούσιε. Άκου, παιδί μου! Δέν φεύγει ο θάνατος. Άπόψε θά φύγης έσύ μαζί του. Τώρα «τήν ψυχήν σου άπαιτούσιν» (Λουκ. ιβ' 20). Ζητάνε τήν ψυχή σου οί σκοτεινοί ληστές τής κολάσεως. Και ξέρεις γιατί; Γιατί άποδείχθηκες «άφρων», άνόητος. Και ξέρεις γιατί είσαι άνόητος; Γιατί ξέχασες τίς άποθήκες σου άδειες!...

— Έγώ; Μά έγώ ήθελα νά γεμίσω και άλλες άποθήκες...

— Άσε τίς δικαιολογίες. Ρωτούσες όλη τή νύκτα! Τώρα ρωτάω έγώ! Έσύ ρωτούσες: Τί νά κάνω;... Κι έγώ σέ ρωτάω: Τώρα πού δέν μπορείς νά πάρης τίποτε μαζί σου, τί θά τά κάνης; «Τίνι έσται;» (Λουκ. ιβ' 20). Δικά σου πάντως δέν είναι... Νά σέ ρωτήσω και κάτι άλλο: Ξέρεις πού πās τώρα; Πās εκεί, πού δέν θά γυρίσης. Πās εκεί, πού μετάθεσις δέν ύπάρχει! Τί κριμα!...

— Και τί έπρεπε νά κάνω; Όλη τή νύκτα ρώταγα: «Τί ποιήσω;».

● Άν ρώταγες τήν ψυχή σου!

● Θυμάσαι πώς τής μίλησες; «Ψυχή, έχεις πολλά. Φάε, πιές, γλέντα» (Λουκ. ιβ' 19). Και ή ψυχή σου άπαντā:

— Έγώ είμαι ή άύλη ψυχή σου. Δέν είμαι τό ύποζύγιό σου. Έγώ θέλω νά μέ ικανοποίησης μέ άρετές, νά μέ στολίσσης μέ καλές πράξεις. Δέν είμαι ζωο. Είμαι πνεύμα. Δέν είμαι για τό χώμα. Είμαι για τόν Ούρανό...

● «Τί ποιήσω;», ρωτās. Σοβαρά, δέν ξέρεις τί νά κάνης; Ρώτα ένα παιδί του Δημοτικού. Έσύ από τίς 4 πράξεις τής άριθμητικής ήξερεις τίς 3 μόνο: Ήξερεις τήν πρόσθεσι: Όλο και περισ-

σότερα! Ήξερεις τήν άφαίρεσι. Νά κλέβης συνεχώς, πλεονέκτη... Ήξερεις τόν πολλαπλασιασμό. Νά πολλαπλασιάζης τά πλούτη σου. Άν ρωτούσες έναν μαθητή, θά σου έλεγε, ότι ύπάρχει και ή διαίρεσις. — Νά τί νά κάνης: Νά διαιρέσης τά ύπάρχοντά σου μέ τόν άριθμό των φτωχών. Νά ή λύσις. Η κοινωνική μοιρασιά.

● «Τί ποιήσω;». Ρωτās σοβαρά; Δέν ξέρεις άριθμητική. Φαίνεται όμως ότι δέν ξέρεις και στοιχειώδη γραμματική. Τρία πρόσωπα έχουμε, τό Έγώ, τό Έσύ, τό Αυτός... Έσύ ξέρεις μόνο τό ΕΓΩ και τή γενική του, τό ΜΟΥ.

Σ' άκούσαμε: «Καρπούς μου - Καθελω μου - Γεννήματά μου - Άγαθά μου!» (Λουκ. ιβ' 17-18). Όλα δικά σου; Τά έφερεις μαζί σου όταν γεννήθηκες; Θα τά πάρης μαζί σου; «Ουδέν είσηνεγκαμεν εις τόν κόσμον, άρα ουδέ έξενεγκεϊν τι δυνάμεθα» (Α' Τιμ. στ' 7). Άνόητε πλούσιε, σέ ρωτάω: Θα πάρης τίποτε μαζί σου;

● «Τί ποιήσω;». Νά σκεφθής τέσσερις λέξεις: Θεός - Χρόνος- Θάνατος - Αιωνιότητα!

— Υπάρχει Θεός! Σ' άγαπā, μά δέν Τόν άγαπās. — Υπάρχει χρόνος, μά δέν βλέπεις ότι κάποτε τελειώνει. — Υπάρχει θάνατος, μά δέν σκέπτεσαι πώς αυτή τή νύκτα σου χει στήσει καρτέρι! — Υπάρχει αιώνια ζωή...

● Άν μπορη ό υλιστής νά σκεφθη τήν αιώνια ζωή, άλλο τόσο μπορεϊ ό πλεονέκτης νά σκεφθη πώς τόν περιμένει μία νύκτα άξημέρωτη, μία νύκτα άτέλειωτη, ή νύκτα τής κολάσεως.

● Τί νά κάνουμε; Τό καλό νά κάνουμε, τήν άγάπη νά δώσουμε στους ανθρώπους, τήν ψυχή μας νά δώσουμε στον Ίησου Χριστό, τήν αιωνιότητα νά σκεπτώμαστε.

Δ. Γ. Α.

Υπερπολύτεκνος σεμνός πρεσβύτερος

† Πρωτοπρ. Ἐλευθέριος Χαβάτζας

(Στίς 7 Ὀκτωβρίου ἐκοιμήθη ὁ ἐνάρετος πρωτοπρεσβύτερος π. Ἐλευθέριος Χαβάτζας, πατέρας ἑπτὰ παιδιῶν (οἱ δύο υἱοὶ του πρεσβύτεροι, ἡ μία θυγατέρα του πρεσβυτέρα. Ἀπό τόν λόγο, πού ἐξεφώνησε ὁ υἱός του π. Παναγιώτης στόν ἱ. Ν. Ἀγ. Γεωργίου Κυψέλης, ἀποσποῦμε χαρακτηριστικές φράσεις).

- Γυρίζω τή σκέψη μου μέ σεβασμό στή ζωή τοῦ πατέρα μας, μιά ζωή ἀταλάντευτης πίστεως στό Εὐαγγέλιο. Πίστης ὅτι τό σημερινό κατώφλι ὀλοκληρώνει τήν πραγματικότητά μας.

- Οἱ εἰς διάκονον καί πρεσβύτερον χειροτονίες του τελέσθηκαν στήν Θεσσαλονίκη. Ἡ ἱερατική του ζωή ξεκίνησε στίς ἐνορίες τοῦ ἁγίου Γρηγορίου τοῦ Παλαμᾶ καί τοῦ ἁγίου Κωνσταντίνου πλ. Ἴπποδρομίου.

- Στά τέλη τῆς δεκαετίας τοῦ 1960 ἐπανέρχεται στήν Ἀθήνα ὡς ἐφημέριος στόν Ἅγιο Λουκά Πατησίων καί ἀργότερα στόν Ἅγιο Διονύσιο Κολωνακίου. Παράλληλα ἀνέλαβε τήν διεύθυνση τῆς Νυκτερινῆς Ἱερατικῆς Σχολῆς τῆς Ἱερᾶς Ἀρχιεπισκοπῆς Ἀθηνῶν. Εἶναι συχνή ὡς σήμερα ἡ ἔκφραση τιμῆς πρός τό πρόσωπό του ἀπό ἐκείνους τοὺς σπουδαστές, κάποιοι τῶν ὁποίων μεγαλύτεροί του στήν ἡλικία. Τήν Ἐκκλησιαστική Ἐκπαίδευση διαδέχεται ἡ Δημοσία Μέση Ἐκπαίδευση, ἀπ' ὅπου συνταξιοδοτήθηκε ὡς Λυκειαρχῆς. Ἀγάπησε τοὺς μαθητές, τήν πάλη, ὅπως ἔλεγε, μέ τοὺς ἐφηβους.

- Ἡ τελευταία εἰκοσαετία τῆς ἐφημεριακῆς του πορείας τόν βρῆκε ἐφημέριο στό Παρεκκλήσιο τῆς Ὁσίας Ξένης στά Κάτω Πατήσια. Ἐργάστηκε σέ τρεῖς ἄξονες: Κήρυγμα-Ἀκολουθίες -

Ἐξομολόγησι. Γιά τό Κήρυγμα, πού ἀπό λαϊκός ἤδη εἶχε ὑπηρετήσει, προετοιμαζόταν πάντα σοβαρά. ● Στό πετραχήλι του πλῆθος ἀδελφῶν μας βρῆκε τήν καταλλαγή μέ τόν Θεό, ἔνοιωσε τή γλύκα τοῦ πνευματικοῦ πατέρα.

- Διεφώνησε κάποιες φορές καί ὡς νέος πρεσβύτερος καί ἀργότερα μέσα στό ἐκκλησιαστικό περιβάλλον καί μέ προϊσταμένους του καί μέ Ἐπισκόπους. Ποτέ ὡστόσο γιά λόγους προσωπικούς. Εἶχε εὐαισθησία σέ θέματα ἐκκλησιαστικῆς τάξεως, ἡ ὁποία, κατά τήν ἀντίληψή του διασφαλίζει τήν ἐκκλησιολογική ὀρθότητα. Εἶχε καημό μέ τήν ἀποκατάσταση τῆς θέσης τοῦ ἐφημεριακοῦ, καί ιδιαίτερα, τοῦ ἐγγάμου Κλήρου μέσα στή ζωή τῆς Ἐκκλησίας. Ἐπεσήμανε συχνά καί μέ δημοσιευμένα κείμενά του, ὅτι ἡ, κάποιες φορές ἄκριτη ἀπονομή ὀφθικίων, ὀδηγεῖ τήν Ἐκκλησία μας σέ λανθασμένο ἦθος.

- Μεγάλος καρπός ἀσφαλῶς ἡ οἰκογένεια. Ἡ πρεσβυτέρα Ἀλεξάνδρα, τήν ὁποία ἀγάπησε πολύ, ταπεινή καί ἀφωσιωμένη, τά ἑπτὰ παιδιά τους καί τά εἰκοσιεννέα ἐγγόνια, πού ἤδη ἀνοίγουν τά φτερά τους...

- Πατέρα! Ἐτοιμάστηκες γιά τήν ἐν Χριστῷ ἀνάστασι. Ἄς σταθοῦμε τούτη τήν ὥρα σ' αὐτά πού ἐμεῖς βλέπουμε «δι' ἐσόπτρου, ἐν αἰνίγματι», καί ἐσύ τά βλέπεις ἤδη καθαρώτερα. Ἄς ἀναφωνήσουμε μαζί μέ τόν Χρυσόστομο: «Ποῦ σου, θάνατε, τό κέντρον... Ἀνέστη Χριστός καί νεκρός οὐδείς ἐπί μνήματος! Ἀνέστη Χριστός καί ζωή πολιτεύεται».

Πρωτοπρεσβύτερος
Ἐλευθέριος Χαβάτζας

Τῶν ἀγγέλων ὑμνούντων

μέ εὐκαιρία τήν ἑορτή τους (8 Νοεμβρ.)

Ἄυμβολισμός ἢ συμβολή; Δέν εἶναι συμβολισμός οἱ ἄγγελοι, ὅπως λέμε γιά τά χέρια ἢ τά μάτια τοῦ Θεοῦ. Εἶναι κόσμος ἀόρατος, ὅπως τόσα ἄλλα ἀόρατα εἶναι, ἀλλά ὑπάρχουν. Εἶναι ὄντα μέ συμβολή στή σωτηρία τοῦ ἀνθρώπου. Εἶναι μυστήριο ἢ χειροπιαστές πραγματικότητες; Εἶναι μυστήριο, ὅπως μυστήριο εἶναι ὁ πανάγαθος Θεός, ἔτσι καί οἱ ἀγαθοί ἄγγελοι. Δέν εἶναι χειροπιαστές πραγματικότητες, ψηλαφητές στίς αἰσθήσεις μας. Τόν ἀέρα τόν πιάνεις; Τό πνεῦμα τό βλέπεις; Οἱ ἄγγελοι εἶναι «πνεύματα λειτουργικά» (Ἑβρ. α' 14).

1. Ἐν σχέσει μέ τό Χριστό

- «Τοσοῦτω κρείττων γενόμενος τῶν ἀγγέλων... Τίνι εἶπε ποτέ τῶν ἀγγέλων, υἱός μου εἶ σύ, ἐγώ σήμερα γεγέννηκά σε;» (Ἑβρ. α' 4-5). Μιλáει ὁ ἀπόστολος Παῦλος μέ τή γλῶσσα τῆς θείας **οἰκονομίας**. Ὁ Ἄνωτερος ἀνωτατοποιεῖται! Θέλησε ὁ Χριστός νά φανῆ κατώτερος ἀπό τοὺς ἀγγέλους, ἀφοῦ οἱ ἄγγελοι δέν πεθαίνουν, ἐνῶ Ἐκεῖνος θέλησε νά πεθάνῃ πάνω στό Σταυρό. Γι' αὐτό καί ἐγένε **ἀνώτερός** τους. Ὡς Θεάνθρωπος! «Τοσοῦτω κρείττων γενόμενος τῶν ἀγγέλων, ὅσω διαφορώτερον παρ' αὐτούς κληρονόμηκεν ὄνομα» (Ἑβρ. α' 4).

- Βλέπουμε τήν **ἀνωτερότητα** τοῦ Χριστοῦ ἔναντι τῶν ἀγγέλων. Ὁ Χριστός φάνηκε ταπεινός ὡς ἄνθρωπος. Δέν ἦταν ὅμως μόνο ἄνθρωπος, οὔτε κáν ἄγγελος, γιά τόν ὁποῖον ἔχουμε ὑψηλή ἰδέα. Εἶναι ὁ Δημιουργός

καί Κύριος τῶν ἀγγέλων. Ἡ ἀνωτερότητα δύο προσώπων διαφαίνεται μέ τή σύγκρισι. Ὁ Παῦλος δέν συγκρίνει ὅμοια. Συγκρίνει δύο δυνάμεις ἀνόμοιες. Φιλικές, ἀλλ' ἀνόμοιες.

Οἱ ἄγγελοι εἶναι οἱ **δυνάμεις** τῶν οὐρανῶν. Ὁ Χριστός εἶναι ἡ **ὑπερδύναμις** τοῦ Οὐρανοῦ, ὁ «Ποιητής ὀρατῶν τε πάντων καί ἀοράτων».

- Τό πρῶτο συγκριτικό ἐρώτημα τοῦ Παύλου: «Τίνι εἶπέ ποτε τῶν ἀγγέλων, Υἱός μου εἶ σύ, ἐγώ σήμερα γεγέννηκά σε; Καί πάλιν, Ἐγώ ἔσομαι αὐτῷ εἰς πατέρα καί αὐτός ἔσται μοι εἰς υἱόν;» (Ἑβρ. α' 5).

- Οἱ ἄγγελοι εἶναι **κτίσματα**, πού ἡ ἀγάπη τοῦ Θεοῦ δημιούργησε. Ἡ δημιουργία τους προηγήθηκε τῆς δημιουργίας τῶν ὑλικῶν οὐρανίων σωμάτων καί τοῦ ἀνθρώπου. «Ὅτε ἐγενήθησαν ἄστρα, ἤνεσάν με πάντες ἄγγελοί μου» (Ἰώβ 38,7). Ὅπως ἰλιγγιώδης ἀπόστασις χωρίζει χρόνο ἀπό ἄχρονο, ἔτσι ἰλιγγιώδης εἶναι ἡ διαφορά ὡς πρός τήν ἀξία τῶν ἀγγέλων ἀπό τόν ἄχρονο Υἱό. Ὅταν μιλάῃ ὁ Κύριος (ὁ Γιαχβέ), ὁ Θεός Πατέρας, στό Χριστό, τόν προσφωνεῖ Υἱό.

Αὐτή ἡ προσφώνησις ὑπάρχει στόν δεύτερο ψαλμό, πού εἶναι ἀπό τοὺς πλέον Μεσσιακοὺς ψαλμοὺς: «Κύριος εἶπε πρός με· Υἱός μου εἶ σύ, ἐγώ σήμερα γεγέννηκά σε» (Ψαλμ. β' 7).

- Ὁ Θεός εἶναι **πατέρας** ὄλων τῶν ἀνθρώπων. Εἶναι δῶρο τῆς Καινῆς Διαθήκης τό ὅτι γινόμαστε παιδιά τοῦ

Πατέρα και μπορούμε να Τόν προσφωνούμε Πατέρα (Ματθ. στ' 9). Τό αποκτήσαμε «κατά χάριν». Ὁ Ἰησοῦς Χριστός τό ἔχει προαιώνια «κατά φύσιν».

- Ἄλλη ἢ δόξα τῶν ἀγγέλων, ἄλλη ἢ δόξα τοῦ Χριστοῦ. Οἱ ἄγγελοι κατά χάριν γίνονται μέτοχοι τῆς δόξης τοῦ Θεοῦ. Ὁ Χριστός ἔχει δόξα ὡς μονογενῆς Υἱός τοῦ Θεοῦ Πατέρα. «Ἐγώ σήμερα γενένηκά σε. Καί πάλιν Ἐγώ ἔσομαι αὐτῷ εἰς πατέρα καί αὐτός ἔσται μοι εἰς υἱόν» (Ἐβρ. α' 5). Φυσικά δέν πρόκειται γιά τό μυστήριο τῆς ὑπάρξεως τοῦ Υἱοῦ, γιά τήν πρώτη γέννησί Του «πρό πάντων τῶν αἰώνων». Διότι ἐδῶ λέει: «**Σήμερα γενένηκά σε. Καί πάλιν Ἐγώ ἔσομαι αὐτῷ εἰς πατέρα καί αὐτός ἔσται μοι εἰς υἱόν**».

- Τό «**σήμερα**» ἀναφέρεται στήν οἰκονομία τῆς σαρκός, δηλαδή, στήν κατά ἄνθρωπον γέννησι τοῦ Χριστοῦ. Ὁ γεννημένος ἀχρόνως «ἐκ Πατρός», γεννήθηκε «**σήμερα**», σέ συγκεκριμένο χρόνο, «ἐκ Μητρός», ἀπό τήν Παρθένο Μαρία.

- Τό «**σήμερα**» ἔχει σχέσι μέ τήν ἐν χρόνῳ παρουσία τοῦ Υἱοῦ, μέ τήν ἐνανθρώπησί Του, ἀλλ' εἶναι καί διαχρονικό. Τό καταπληκτικό χωρίο, «**Υἱός μου εἶ σύ, ἐγώ σήμερα γενένηκά σε. Καί πάλιν, Ἐγώ ἔσομαι αὐτῷ εἰς πατέρα καί αὐτός ἔσται μοι εἰς υἱόν**» (στ. 5) μνημονεύεται πολλές φορές στήν Καινή Διαθήκη.

— Ἄλλοτε ἀναφέρεται στήν κατά σάρκα Γέννησι τοῦ Ἰησοῦ.

— Ἄλλοτε ἀναφέρεται στήν Ἀνάστασι Του. Ἄλλωστε ἡ γέννησις εἶναι ἀνάστασις καί ἡ ἀνάστασις εἶναι γέννησις.

- Ὁ ἀπόστολος Παῦλος στήν ὁμι-

λία του στήν Ἀντιόχεια τῆς Πισιδίας λέει: «**Ἀναστήσας Ἰησοῦν, ὡς καί ἐν τῷ ψαλμῷ τῷ δευτέρῳ γέγραπται: Υἱός μου εἶ σύ, ἐγώ σήμερα γενένηκά σε**» (Πράξ. ιγ' 33).

- Ἔρχεται ὁ Χριστός καί Τόν προσκυνοῦν οἱ ἄγγελοι. Αὐτόν, πού πάντοτε Τόν προσκυνοῦν ὡς Θεό τους καί Δημιουργό τους, τώρα, ἔκπληκτοι μπροστά στά εἰσόδιά Του ὡς Θεανθρώπου στόν κόσμο, Τόν τιμοῦν μέ μία νέα προσκύνησι. Τό «**Δεῦτε προσκυνήσωμεν Χριστῷ τῷ Βασιλεῖ καί Θεῷ ἡμῶν**», τό εἶπαν πρῶτοι μεταξύ τους οἱ ἄγγελοι. Προφητεία στό Ψαλμ. 96,7. «**Λέγει: Καί προσκυνήσατέωσαν αὐτῷ πάντες ἄγγελοι Θεοῦ**» (Ἐβρ. α' 6).

2. Ἐν σχέσει μέ τόν ἄνθρωπο

«**Ἠλάττωσας αὐτόν βραχύ τι παρ' ἀγγέλους, δόξη καί τιμῇ ἐστεφάνωσας αὐτόν**» (Ψαλμ. η' 4. Ἐβρ. β' 7). Διαφορά ἰλιγγιώδης ὡς πρός τόν Χριστό. Μικρή ὡς πρός τόν ἄνθρωπο. Πνευματικά ὄντα, ἐλεύθερα καί λογικά, προωρισμένα γιά τή δόξα.

- Διαφορά: Σάρκα φοροῦν ἀκόμα οἱ ἄνθρωποι, ἀσώματοι ὅμως εἶναι οἱ ἄγγελοι. Ἄτρεπτοι στό καλό. Πέρασε ἡ φάσις τῆς ἐπικινδυνότητας. Ὅσοι ἦταν νά πέσουν καί νά κολαστοῦν, ἔπεσαν. Στήν κατάστασι αὐτή καί οἱ ἄνθρωποι, ὅσοι σταθοῦν ἐν μετανοίᾳ καί ἐξομολογήσει, ἐν πίστει καί ἐν ἐλπίδι.

- Οἱ ἄγγελοι προηγήθηκαν τοῦ ἀνθρώπου στή δημιουργία. Προηγήθηκαν καί στήν πτώσι, ἀφοῦ ἀγγελικό τάγμα ὑπῆρξε ὁ **ἔωσφόρος**, ὁ Σατανᾶς. Προηγήθηκαν καί στήν οὐράνια δόξα. Ἄτρεπτοι εἶναι τώρα. Δέν μποροῦν ν' ἀποσπαστοῦν ἀπό τό

ἀγαθό. Δέν μποροῦν ν' ἀμαρτήσουν. Προδρομική κατάστασις ἐκείνης, πού ὁ ἄνθρωπος θά ζῆ τή δόξα, πού «πρω-ώρισε ὁ Θεός δι' ἡμᾶς» (Α' Κορ. β' 7).

• Τό χωρίο καί γιά τόν Θεάνθρωπο. Πόσο ταπεινώθηκε! Ὁ ἀπείρωσ ἀνώτερος ἀπό τούς ἀγγέλους, ἐκένωσε τόν ἑαυτό Του καί ἔγινε λίγο κατώτερος ἀπό τούς ἀγγέλους, ἀφοῦ οἱ ἄγγελοι δέν ἔχουν ἀνάγκες σωματικές (θέλησε κατ' οἰκονομίαν νά ἔχη ὁ Χριστός), ἀφοῦ οἱ ἄγγελοι δέν πονᾶνε.

3. Ἐν σχέσει μέ θεοφανικά γεγονότα

«Λειτουργικά πνεύματα εἰς διακονίαν ἀποστελλόμενα...» (Ἐβρ. α' 14). Λέει ὁ ἱερός Χρυσόστομος: «Ὅρα πῶς ἐπαίρει αὐτῶν τά φρονήματα καί πολλήν δείκνυσι τοῦ Θεοῦ τήν εἰς ἡμᾶς τιμήν, εἴπερ ἀγγέλους τούς ὑπέρ ἡμᾶς ταύτην ἔταξεν ἔχειν διακονίαν, τήν ὑπέρ ἡμῶν» (Ε.Π.Ε. 24, 266). Μετάφρασις: Πρόσεχε, πῶς ἐξυψώνει τό φρόνημά τους καί δείχνει τή μεγάλη τιμή, πού μᾶς κάνει ὁ Θεός, ἀφοῦ ὥρισε τούς ἀγγέλους, πού εἶναι ἀνώτεροί μας, νά ἔχουν αὐτή τήν ὑπηρεσία, πρὸς ὄφελός μας.

• «Τότε ἀφήσιν αὐτόν ὁ διάβολος, καί ἰδοῦ ἄγγελοι προσήλθον καί διηκόνουν αὐτῷ» (Ματθ. δ' 11).

• Ὁ ἀγγελικός κόσμος ἐνσωματώνεται στήν οἰκονομία τῆς δημιουργίας καί τῆς ἀναδημιουργίας.

• Παρουσία Του: «Ὁψεσθε τούς ἀγγέλους τοῦ Θεοῦ καταβαίνοντας ἐπὶ τόν υἱόν τοῦ ἀνθρώπου» (Ἰωάν. α' 51)

• Εὐαγγελισμοί: «Ἐγώ εἶμι Γαβριήλ ὁ ἄγγελος ὁ παρεστηκώς ἐνώπιον τοῦ Θεοῦ καί ἀπεστάλην λαλῆσαι πρὸς σε καί εὐαγγελίσασθαι

σοι» (Λουκ. α' 19). — «Χαίρε Κεχαριτωμένη». Διάλογος μέ τήν Παρθένο.

• Γέννησις: «Ἄγγελος Κυρίου ἐπέστη αὐτοῖς (στούς ποιμένες)» (Λουκ. β' 9). «Ἰδοῦ εὐαγγελίζομαι...». «Δόξα ἐν ὑψίστοις...». — Ἀγγελοφάνειες στόν Ἰωσήφ πολλές φορές. «Ἄγγελος Κυρίου ἐφάνη...» (Ματθ. α' 20).

• Πρό τοῦ Πάθους: Στόν Πέτρο: Βάλε τό μαχαίρι στή θήκη. ἼΑν ἤθελα!... «Δοκεῖ, ὅτι οὐ δύναμαι ἄρτι παρακαλέσαι τόν πατέρα μου, καί παραστήσει μοι πλείους ἢ δώδεκα λεγεῶνας ἀγγέλων;» (Ματθ. κστ' 53).

• Γεθσημανῆ: Μετά τήν κραυγή τῆς ἀνθρωπίνης φύσεως. «Ἵβη αὐτῷ ἄγγελος ἀπ' οὐρανοῦ ἐνισχύων αὐτόν. Καί γενόμενος ἐν ἀγωνία ἐκτενέστερον προσήχετο» (Λουκ. κβ' 43).

• Ἀνάστασις: «Θεωρεῖ δύο ἀγγέλους ἐν λευκοῖς καθεζομένους» (Ἰωάν. κ' 12). Μαρία ἡ Μαγδαληνή στόν τάφο τῆς Ἀναστάσεως. Ἐπιτάφιο κάθισμα, ἀναστάσιμη ἐνατένισις. Ταφόπετρα ἢ κλίμακα τῆς Ἀναστάσεως.

• Ἀνάληψις: «Ἰδοῦ ἄνδρες δύο παρειστήκεισαν αὐτοῖς ἐν ἐσθῆτι λευκῇ, οἱ καί εἶπον· Ἄνδρες Γαλιλαῖοι, τί ἐστήκατε ἐμβλέποντες εἰς τόν οὐρανόν; Οὗτος ὁ Ἰησοῦς ὁ ἀναληφθεὶς ἀφ' ὑμῶν εἰς τόν οὐρανόν, οὕτως ἐλεύσεται ὃν τρόπον ἐθεάσασθε αὐτόν πορευόμενον εἰς τόν οὐρανόν» (Πράξ. α' 11).

• Δευτέρα παρουσία: «Μέλλει ἔρχεσθαι μετά τῶν ἀγγέλων αὐτοῦ» (Ματθ. ιστ' 27). — «Ὅταν ἔλθῃ ὁ υἱός τοῦ ἀνθρώπου ἐν τῇ δόξῃ αὐτοῦ καί πάντες οἱ ἅγιοι ἄγγελοι αὐτοῦ» (Ματθ. κέ' 31). Μπροστά στούς ἀγγέλους καί ὄλους τούς ἀνθρώπους τά ἀποκαλυπτήριά μας. Γιατί νά μὴν ἀποκαλύψουμε τήν ἀμαρτωλότητα

καί ἐλεεινότητά μας μπροστά σ' ἓναν μόνο ἄνθρωπο, στόν πνευματικό; — Ἀναγνώρισις μπροστά στούς ἀγγέλους, ἀπό τήν ὁμολογία μας μπροστά στούς ἀνθρώπους: «Ὁμολογήσει ἐν αὐτῷ ἔμπροσθεν τῶν ἀγγέλων τοῦ Θεοῦ» (Ματθ. ιβ' 8)

4. Ἐν σχέσει μέ τόν ἀμαρτωλό

- «Γίνεται χαρά ἐνώπιον τῶν ἀγγέλων τοῦ Θεοῦ ἐπί ἐνί ἀμαρτωλῷ μετανοοῦντι» (Λουκ. ιε' 10). Πανηγύρια, κτυποῦν καμπάνες.

- Λέει ὁ ἱερός Χρυσόστομος: «Ἔστι καί ἐν ἀνθρώποις ἄγγελος. Ὡστε εἰ κατ' ἀγγέλων μή κατεξανίστασαι, πολλῶ μᾶλλον κατ' ἀνθρώπων τῶν ἐν τῇ φύσει ταύτῃ γενομένων ἀγγέλων. Καί ὅτι ἀπώκισταί σου ὁ ἄγγελος καί τῷ τόπῳ, καί τόν οὐρανόν οἰκεῖ. Οὗτος δέ ἀναστρέφεται μετά σου καί δίδωσί σοι τοῦ ζήλου ροπήν» (Ε.Π.Ε. 20,674). Μετάφρασις: Εἶναι δυνατόν κι ἀνάμεσα στούς ἀνθρώπους νά βροῦμε ἄγγελο. Ἐπομένως, ἄν ἐναντίον ἀγγέλων δέν ἐπαναστατῆς, πολύ περισσότερο ἐναντίον ἀνθρώπων, πού καίτοι ζοῦν στήν ἀνθρώπινη φύσι, ἔγιναν ἄγγελοι... Καί κάτι ἀκόμα: Ὁ μέν ἄγγελος κατοικεῖ μακριά ἀπό σένα, βρίσκεται στόν οὐρανό, ἐνῶ ὁ ἐνάρετος συναναστρέφεται μέ σένα καί γίνεται συνεχῶς ἀφορμή νά τόν μιμηθῆς.

- Ἀλλοίμονο ἄν μετασχηματίζεται ὁ διάβολος! Μετασχηματισμός του: «Ὁ σατανᾶς μετασχηματίζεται εἰς ἄγγελον φωτός» (Β' Κορ. ια' 14).

5. Ἐν σχέσει μέ τά παιδιά

«Ὅρατε μή καταφρονήσητε ἐνός τῶν μικρῶν τούτων· Λέγω ὑμῖν, ὅτι οἱ ἄγγελοι αὐτῶν ἐν οὐρανοῖς διά παντός βλέπουσι τό πρόσωπον τοῦ Πα-

τρός μου τοῦ ἐν οὐρανοῖς» (Ματθ. ιη' 10). Κάθε παιδί ἁθῶο εἶναι ἓνας ἄγιος. Ἔχει καί τόν ἄγγελό του. Ὅποιος θά σκανδαλήσῃ, θά κακοποιήσῃ, θά φονεύσῃ (πόσα, στ' ἀλήθεια, παιδιά πεθαίνουν! Πόσα σκοτώνονται μέ τίς ἐκτρώσεις!).

- Σεβασθῆτε τά παιδιά! Ἀγγελούδια τοῦ Χριστοῦ μας εἶναι. Φροντίστε γιά τήν ἀγγελικότητά τους.

6. Ἐν σχέσει μέ τή θεία Λειτουργία

- Διάκονοι. Εἶναι λειτουργικά πνεύματα. Μυριάδες μυριάδων συμπάλλουν τόν ἐπινίκιο ὕμνο. Συλλειτουργοῦν μέ τούς πρεσβυτέρους, ἐπισκόπους καί διακόνους. Λαός, κληρός καί ἄγγελος ὕμνοῦν τόν Κύριο Σαβαώθ: «Ἅγιος, ἅγιος, ἅγιος, Κύριος Σαβαώθ, πλήρης ὁ οὐρανός καί ἡ γῆ τῆς δόξης Σου...».

- Οἱ ἄγγελοι δέν ἐξομολογοῦν, δέν μεταλαμβάνουν ἀνθρώπους. Γιατί; Διότι δέν μποροῦν νά συμπαθήσουν, νά κατανοήσουν, τί σημαίνει ἀμαρτία. Εἶναι ἄσαρκοι. Εἶναι ἄκακοι.

- Ὁ Χριστός δύναται «συμπαθεῖσαι ταῖς ἀσθενείαις ἡμῶν».

- Ὡς ἄγγελοι στή θεία λειτουργία προσπαθοῦν νά στέκουν οἱ χριστιανοί. «Οἱ τά Χερουβὶμ μυστικῶς εἰκονίζοντες καί τῇ ζωοποιῷ Τριάδι τόν Τρισάγιον ὕμνον προσάδοντες...». Βλέπουμε τούς ἀγγέλους τῆς Ἀναστάσεως καί ψάλλουμε: «Ἀγγελικαί δυνάμεις ἐπί τό μνήμά σου...». Καί παρακαλοῦμε τόν Κύριο τῶν οὐρανίων δυνάμεων: «Ἄγγελον εἰρήνης, πιστόν ὁδηγόν, φύλακα τῶν ψυχῶν καί τῶν σωμάτων ἡμῶν, παρά τοῦ Κυρίου αἰτησώμεθα».

Δ. Γ. Α.

ΠΡΟΣΧΩΜΕΝ

Στή γλώσσα του ὁ καθένας

Ἡ προσευχή εἶναι τό βασικό ἔργο στή λατρευτική σύναξι. Ὁ ναός εἶναι «οἶκος τοῦ Θεοῦ Πατρός» (Ἰωάν. β' 16). Καί ὁ οἶκος τοῦ Θεοῦ εἶναι «οἶκος προσευχῆς» (Ματθ. κα' 13). Καί ἡ **προσευχή** τῆς λατρείας εἶναι «προσευχή ἐκτενῆς γινομένη ὑπό τῆς ἐκκλησίας» (Πράξ. ιβ' 5). Καί ἡ προσευχή τῆς κοινωνίας τῶν πιστῶν φθάνει στό ἀποκορύφωμά της στό μυστήριο τῆς **θείας Κοινωνίας**, πού εἶναι ἡ ἔνωσις τοῦ χωματένιου ἀνθρώπου μέ τόν «ὑπέρθεο» Κύριο.

• Ὅσα γίνονται, λέγονται, ψάλλονται, τελοῦνται στό χῶρο τῆς λατρείας δέν μποροῦν νά μήν ἔχουν τή χροιά τῆς προσευχῆς. Κάθε ἐκτροπή ἀπό τόν προσευχητικό σκοπό τῆς ἐκκλησίας προκαλεῖ τήν ὀργή τοῦ Ἰησοῦ Χριστοῦ. Καί τότε μέν πῆρε τό **φραγγέλιο** (Ἰωάν. β' 16). Τό φραγγέλιό Του σήμερα θά ἦταν πιό πληκτικό, διότι δέν γίνεται ὁ οἶκος τοῦ Κυρίου, οἶκος μόνο ἐμπορίου, ἀλλά καί οἶκος προβολῆς ἀτομικῆς, ἐπιδεικτικῆς μανίας καί κοσμικῆς συμπεριφορᾶς.

Ὁ ἀπόστολος Παῦλος, πού ὤργωσε ὅλη τήν οἰκουμένη, φυτεύοντας τά δένδρα τῶν τοπικῶν ἐκκλησιῶν, ἀγωνιοῦσε, ἄν ὅλες οἱ κατά τόπους ἐκκλησιαστικές συνάξεις διακονοῦν τό ἔργο τῆς προσευχῆς, τῆς κατηχήσεως, τῆς θείας Εὐχαριστίας, τῆς ἀγάπης.

Ἀκόμα καί τό χάρισμα τῆς γλωσσολαλίας, πού γιά λόγους ἐπιδείξεως πολλοί τό εἶχαν, προσπαθεῖ νά τό μετατρέψῃ σέ λειτουργικό τῆς προσευχῆς. «Διόπερ ὁ λαλῶν γλώσση προσευχέσθω ἵνα διερμηνεύῃ. Ἐάν γάρ προσεύχωμαι γλώσση, τό πνεῦμά μου προσεύχεται, ὁ δέ νοῦς μου ἄκαρπός ἐστι» (Α' Κορ. ιδ' 13-14). Ἀπόδοσις στήν ἀπλοελληνική: «Γι' αὐτό ἐκεῖνος, πού γλωσσολαλεῖ, ἄς προσεύχεται νά λάβῃ καί τό χάρισμα νά ἐρμηνεύῃ. Διότι, ἄν προσεύχωμαι μέ τόν ἀκατάληπτο τρόπο τῆς γλωσσολαλίας, προσεύχεται ἡ ψυχή μου μέ τόν ἀκατάληπτο τρόπο τῆς γλωσσολαλίας, προσεύχεται ἡ ψυχή μου μέ τό χάρισμα, ἀλλ' ὁ νοῦς μου, ἀφοῦ δέν καταλαβαίνει, δέν ὠφελεῖται».

• Ὅποιος βρίσκεται στή σύναξι τῆς ἐκκλησίας, ὀφείλει νά προσεύχεται. Μιλάει μέ τόν Θεό. Τό πρόβλημα ἦταν, ὅτι αὐτοῦ τοῦ εἶδους ἡ προσευχή ἤ καταντοῦσε **φαρισαϊκή**, ἀφοῦ περιφρονοῦσε τοὺς ἄλλους, ἤ καταντοῦσε ἄκαρπος, ἀφοῦ δέν ἦταν προσευχή τῆς κοινωνίας τῆς Ἐκκλησίας. Ἦταν λόγια πού κανεῖς δέν τά καταλάβαινε, κάποτε οὔτε καί ὁ ἴδιος ὁ προσευχόμενος.

Μήπως τά περιεχόμενα μέσα στά λειτουργικά βιβλία τῆς Ἐκκλησίας ἢ στά εὐχολόγια δέν εἶναι καί αὐτά λόγια Θεοῦ; Ὄρισμένα μάλιστα, ὅπως π.χ. οἱ ὕμνοι τῆς **Παρακλητικῆς**, ἐγγίζουν τή θεοπνευστία τῆς Ἁγίας Γραφῆς. Καί ὅμως, ὅταν λέγονται ἀπρόσεκτα, «παπατρέχικα», μοιάζουν μέ τόν προσευχόμενο «ἐν γλωσσολαλία».

● Ζητάει ο Παῦλος νά ὑπάρχη **ἐρμηνεία** τῶν λεγομένων, ὥστε νά κατανοοῦνται. Ἄλλά τότε, γιατί τελικά καταργήθηκε τό χάρισμα τῆς γλωσσολαλίας, ἐνῶ γιά τά λειτουργικά κείμενα τῆς Ἐκκλησίας, πού δυστυχῶς εἶναι ἀκατανόητα σήμερα, δέν συνιστᾶται κατάργησις;

Γιά τόν ἀπλούστατο λόγο: Ἡ **γλωσσολαλία** δέν χρησιμοποιοῦσε μία τῶν γνωστῶν γλωσσῶν. Χρησιμοποιοῦσε γλωσσές ἀνύπαρκτες. Ἡ γλώσσα τῶν λειτουργικῶν μας κειμένων εἶναι ὑπαρκτή γλώσσα. Πρόκειται γιά τήν **ἐλληνική**, πού εἶναι ἀπό τίς ὠραιότερες, πλουσιώτερες καί ἁρμονικώτερες γλωσσές τοῦ κόσμου. Σ' αὐτήν ἄλλωστε ἔχει γραφή τό Εὐαγγέλιο.

● Ἡ μή κατανοήσις τῶν λεγομένων στή λατρευτική σύναξι ὀφείλεται καί στή γλωσσοπενία καί στόν ἀπρόσεκτο τρόπο ἀποδόσεως; Μήπως ὁμως ὀφείλεται καί στήν ἔλλειψι προσευχῆς πρός κατανόησί τους; Ὁ λόγος τοῦ Παύλου εἶναι σαφής: «Διόπερ ὁ λαλῶν γλώσση προσευχέσθω ἵνα διερμηνεύη» (Α Κορ. ιδ' 13).

● Νά γιατί στή θεία Λειτουργία ὑπάρχει εἰδική προσευχή γιά τήν κατανόησι τῶν **Ἀναγνωσμάτων** τῆς Γραφῆς, τοῦ Ἀποστολικοῦ καί Εὐαγγελικοῦ κειμένου, ἀλλά καί ὅλων τῶν εὐχῶν τῆς λατρείας μας. Εἶναι τό περίφημο ἐκεῖνο: «Ἐλλαμψον ἐν ταῖς καρδίαις ἡμῶν, φιλόανθρωπε Δέσποτα, τό τῆς σῆς θεογνωσίας ἀκήρατον φῶς καί τοῦς τῆς διανοίας ἡμῶν διάνοιξον ὀφθαλμούς εἰς τήν τῶν εὐαγγελικῶν σου κηρυγμάτων κατανόησιν...».

Δυστυχῶς καί αὐτή ἡ κατ' ἐξοχήν κοινή καί ἀναγκαιοτάτη προσευχή λέγεται, ἅς ἐπιτραπῆ ὁ ὄρος, κατὰ «γλωσσολαλούντικο» τρόπο! Λέγεται **ἀτομικά**, μόνο ἀπό τόν πρεσβύτερο, λές καί πρέπει μόνο αὐτός νά κατανοήσῃ τά λεγόμενα! Τίς περισσότερες φορές, ὁ λειτουργός, πρεσβύτερος ἢ ἐπίσκοπος, παραλείπει τήν ἁγιοπνευματική αὐτή εὐχή. Ἄλλοτε πάλι τήν λέει τελείως **ψιθυριστά**, κάποτε δέ καί παντελῶς ἀσυναίσθητα!

● Ἡ **κατανόησις** τῶν λεγομένων στή λατρεία ὀδηγεῖ στήν ἐν πνεύματι λατρεία. Καί στήν κατανόησι ὀδηγεῖ ἡ **ἐξήγησις**. Ἐδῶ τίθεται τό πρόβλημα ὄχι μόνο τοῦ τρόπου ἀποδόσεως τῶν εὐχῶν, τῶν ὕμνων, τῶν ἀναγνωσμάτων, ἀλλά καί τῆς ἀπολύτου ἀνάγκης τοῦ λειτουργικοῦ **κηρύγματος**, τῶν ἐπεξηγηματικῶν παρεμβολῶν.

● Σήμερα, ἂν καλοῦσαμε τόν **ἀπόστολο Παῦλο** σ' ἓνα ἀπό τά λειτουργικά μας **συνέδρια**, δέν θά συνιστοῦσε τόσο ἀβασάνιστα τήν κατάργησι ἢ τή μετατροπή, ἢ ἔστω καί τή μετάφρασι ὠρισμένων ἀκατανόητων πλέον στούς πολλούς κειμένων. Θά διάβαζε ὁμως γιά μία ἀκόμα φορά τό **14ο κεφάλαιο τῆς πρὸς Κορινθίους πρώτης Ἐπιστολῆς του**. Καί μάλιστα θά τό προσάρομζε πρός τά σημερινά δεδομένα.

● Θά ἔλεγε στή λατρευτική σύναξι τά πάντα στή γλώσσα τοῦ λαοῦ. Καί ὅπωςδήποτε θά μᾶς καλοῦσε νά ξεπεράσουμε τό **ἀκαταλαβίστικο**, πού ὀδηγεῖ στό μαγικό, στήν τυπολατρεία, κάποτε καί στήν ψευδαισθησι. Καί θά ἐπαναλάμβανε: «Ἐάν προσεύχωμαι γλώσση, τό πνεῦμά μου προσεύχεται, ὁ δέ νοῦς μου ἄκαρπός ἐστι» (Α' Κορ. ιδ' 13-14).

Γνωριμία με τόν ΠΑΥΛΟ

ΠΡΟΣ ΡΩΜΑΙΟΥΣ ΕΠΙΣΤΟΛΗ Κοινωνία, όχι ατομισμός

Ρωμ. ιβ' 3-6

Ταπεινό φρόνημα (στ. 3)

Ταπεινοφροσύνη! Αυτό βασικά είναι τό στοιχείο τής νέας ἐν Χριστῷ Ἰησοῦ ζωῆς. Ἄφοῦ ἡ ταπεινώσις κατέβασε τό Θεό στή γῆ, ἡ ταπεινοφροσύνη ἀνεβάζει τόν ἄνθρωπο στόν οὐρανό. Καί ὁ Παῦλος, θέλοντας νά διακηρύξη πόση ἰσορροπία ἐπιφέρει ἡ ταπεινοφροσύνη, χρησιμοποιεῖ ὁ ἴδιος ταπεινό τρόπο. Δέν παραγγέλλει δικά του πράγματα. Δέν δίνει ἐντολές. Δέν διατάσσει. Παρακαλεῖ. Καί ὄχι μόνο, ἀλλά καί τά ὅσα λέγει, τά ἀποδίδει στούς «οἰκτιρμούς» καί στή «χάριν» τοῦ Θεοῦ.

Παραπάνω εἶπε: «Παρακαλῶ ἀδελφοί» (στ. 1). Τώρα τονίζει: «Λέγω γάρ διά τής χάριτος τής δοθείσης μοι παντί τῷ ὄντι ἐν ὑμῖν, μή υπερφρονεῖν παρ' ὃ δεῖ φρονεῖν, ἀλλά φρονεῖν εἰς τό σωφρονεῖν, ἐκάστῳ ὡς ὁ Θεός ἐμέρισε μέτρον πίστεως» (στ. 3). Δηλαδή: Μέ τί χάρι πού μοῦ δόθηκε λέω στόν καθένα σας νά μή φρονῆ γιά τόν ἑαυτό του παραπάνω ἀπό ὅ,τι πρέπει νά φρονῆ, ἀλλά νά φρονῆ στό νά σωφρονῆ, ἀνάλογα μέ τό χάρισμα, πού ὁ Θεός τοῦ ἔδωσε κατὰ τήν πίστι του.

● Γιά τό ταπεινό ὕψος λέει ὁ Χρυσόστομος: «Ἀνωτέρω εἰπὼν, «διά τῶν οἰκτιρμῶν παρακαλῶ ὑμᾶς», ἐνταῦθα πάλιν λέγει, «διά τής χάριτος». Ὅρα διδασκάλου ταπεινοφροσύνην. Ὅρα γνώμην κατεσταλμένην» (Ε.Π.Ε. 17, 444).

Σέ ὄλους ὁ Παῦλος παραγγέλλει νά προσγειωθοῦν. « Παντί τῷ ὄντι ἐν ὑμῖν» (στ. 3).

Ἦχι μόνο «τῷ δεῖνι καί τῷ δεῖνι μόνον, ἀλλά καί ἄρχοντι καί ἀρχομένῳ, καί δούλῳ καί ἐλευθέρῳ, καί ἰδιώτῃ καί σοφῷ, καί γυναικί καί ἀνδρί, καί νέῳ καί γέροντι. Κοινός γάρ οὗτος ὁ νόμος, ἐπειδή καί δεσποτικός» (Χρυσόστομος. Ε.Π.Ε. 17,44). Μετάφρασις: Ἦχι στόν τάδε καί στόν τάδε μόνο, ἀλλά γιά ὄλους τό λέγω, καί γιά τόν ἄρχοντα καί γιά τόν ἀρχόμενο· καί γιά τό δούλο καί γιά τόν ἐλεύθερο· καί γιά γιά τόν ἀπλοϊκό καί γιά τό σοφό· καί γιά τή γυναῖκα καί γιά τόν ἄνδρα· καί γιά τό νέο καί γιά τό γέρο. Κοινός εἶναι ὁ νόμος γιά τήν ταπεινοφροσύνη, διότι εἶναι νόμος δεσποτικός, λόγος τοῦ Κυρίου.

Τρία πράγματα ἐπισημαίνονται μέ τά λόγια αὐτά:

● Τό πρῶτο, ὅτι ἡ χάρις ἔχει σχέσι μέ τή μητέρα τῶν ἀρετῶν, τήν ταπεινώσι (Χρυσόστομος. Ε.Π.Ε. 17,446).

● Τό δεύτερο, ὅτι ταπεινώσις εἶναι ν' ἀπαλλαγῇ κατ' ἀρχάς ὁ ἄνθρωπος ἀπό τήν ὑψηλοφροσύνη. Ὑψηλοφροσύνη δέ εἶναι νά ἔχουμε μεγάλη ἰδέα γιά τόν ἑαυτό μας, νά θεωροῦμε ὅλα τά καλά ὡς δικά μας κατορθώματα, νά μή γνωρίζουμε τά μέτρα μας. Ὁ νάνος παριστάνει τό γίγαντα, τό μειράκιο τόν ὄριμο ἄνδρα, ὁ βρώμικος τόν καθαρό, ὁ μωρός τό σοφό, ὁ ἁμαρτωλός τόν ἅγιο.

● Τό τρίτο, ὅτι ἡ ταπεινοφροσύνη ἰσοδυναμεῖ μέ σωφροσύνη. Εἶναι, δηλαδή, σχιζοφρένεια ἡ υπερφροσύνη, ὁ ἐγωισμός. Λέει ὁ ἱερός Χρυσόστομος: «Ἐλάβομεν φρόνησιν, οὐχ ἵνα εἰς ἀπόνοιαν αὐτῇ χρησώμεθα, ἀλλ' ἵνα εἰς σωφροσύνην. Καί οὐκ εἶπεν, εἰς τό ταπεινοφρονεῖν, ἀλλ' «εἰς τό σωφρονεῖν»... Καί

γάρ και τοῦτο σωφροσύνη λέγεται, ἀπό τοῦ σώας ἔχειν τὰς φρένας. Δεικνύς, ὅτι τὸν μὴ μετριάζοντα οὐδέ σωφρονεῖν ἔνι, τουτέστι, καθεστηκέναι καὶ ὑγιαίνειν, ἀλλὰ παραπαίει καὶ ἐξέστηκεν ὁ τοιοῦτος, καὶ παραπληγος παντός ἐστι μανικώτερος» (Ε.Π.Ε. 17,446). Μετάφρασις: Πήραμε ἀπὸ τὸ Θεὸ πὴ φρόνησι, ὄχι γιὰ νὰ τὴν κάνουμε ἀλαζονεία, ἀλλὰ νὰ εἶναι σύνεσις. Δέν εἶπε ὁ Παῦλος, νὰ ζοῦμε «μέ ταπεινοφροσύνη», ἀλλὰ μέ σωφροσύνη... Ἡ λέξις σωφροσύνη βγαίνει ἀπὸ τὸ ὅτι ἔχει κάποιος σώας τὰς φρένας. Γιὰ νὰ δείξη, λοιπόν, ὅτι ὅποιος δέν ἔχει μετριοφροσύνη, οὔτε σωφροσύνη ἔχει, τονίζει, ὅτι ὁ ὑπερήφανος δέν εἶναι καλὰ στά μυαλά του, σπὴν ὑγεία του, ἀλλὰ παραπαίει ἔχει παραφροσύνη κι εἶναι πιὸ μανιακὸς ἀπὸ τὸν παράφρονα.

Ἐνα σῶμα – ἀλλήλων μέλη (στ. 5)

Ἐξω ἀπὸ τὴ λογικὴ, ἔξω ἀπὸ τὸ μέτρο, ἔξω ἀπὸ τὴ φυσικὴ κατάστασι εἶναι ἡ ὑπερηφάνεια, τὸ νάχη κάποιος ὑπερφροσύνη, μεγάλη ἰδέα γιὰ τὸν ἑαυτὸ του. Εἶναι τρέλλα, πού δέν ἔχει ὅμως τὸ ἀκαταλόγιστο, ὅπως σπὴν περίπτωσι τοῦ ὁποιοῦδήποτε παρανοϊκοῦ καὶ σχιζοφρενοῦς (Χρυσόστομος. Ε.Π.Ε. 17,448). Ἄδικαιολόγητη ἡ ὁποιαδήποτε ὑπερφροσύνη, ἀφοῦ ὅ,τι ἔχει καθένας, εἶναι δῶρο τοῦ Θεοῦ. Ὁ δὲ Θεὸς διανέμει τὰ χαρίσματα. «Ἐκαστω ὡς ὁ Θεὸς ἐμέρισε μέτρον πίστεως» (στ. 3). Οἱ δωρεές τοῦ Θεοῦ λέγονται χαρίσματα. Χαρίσματα εἶναι καὶ οἱ σωματικὲς δυνατότητες καὶ οἱ ψυχικὲς ἰκανότητες καὶ οἱ ξεχωριστές κλίσεις καὶ οἱ προσωπικὲς διακονίες.

● Δέν καλοποιοῖσε ὁ Θεὸς τὸν ἄνθρωπο. Δέν κάνει «κλωνοποιημένους» ἄνθρώπους ὁ Θεός. Κάθε ἄνθρωπος ἔχει τὴν ἰδιαίερη σφραγίδα τῆς δωρεᾶς. Κάθε ἄνθρωπος εἶναι ἀνεπανάληπτος· ἀποκλείεται, δηλαδή, νὰ βρεθῆ ἄλλος, ἀκριβὲς ἀντίγραφο του. Κάθε ἄνθρωπος εἶναι μοναδικὸ πρόσωπο. Ὅλα τὰ χαρίσματα ἔχουν δύο στοιχεῖα:

● Τὸ ἕνα, εἶναι δῶρα τοῦ Θεοῦ, κι ἐπομένως ἀποκλείουν τὴν ἀφορμὴ γιὰ ὑπερηφάνεια. Ἀπὸ τὴ στιγμή, πού κάποιος ὑπερηφανευθῆ γιὰ δυνατότητες, ἰκανότητες, διακονίες, ταλέντα, ἀπ' ἐκείνη τὴ στιγμή ὄχι μόνο κλέβει τὴ

δόξα τοῦ Θεοῦ, ἀλλὰ γίνεται ἀφορμὴ ἀπωλείας τοῦ χαρίσματος. Λέει ὁ ἱερός Χρυσόστομος: «Ὡστε πάντα ἐκεῖθεν τὴν ἀρχὴν ἔχει τὰ ἀγαθὰ. Εἰ δὲ αὐτὸς δίδωσιν, οἶδε πῶς μερίζει. Πάντας γάρ αὐτὸς ἐποίησε, καὶ πάντων ὁμοίως κήδεται» (Ε.Π.Ε. 17,448). Μετάφρασις: Ὅλα ἐπομένως τὰ ἀγαθὰ ἔχουν ἀπὸ τὸ Θεὸ τὴν ἀρχή τους. Ἀφοῦ, λοιπόν, ὁ πάνσοφος Θεὸς τὰ δίνει, ξέρει πῶς τὰ διανέμει. Ὅλα εἶναι δημιουργήματα τοῦ Θεοῦ. Γιὰ ὅλους Ἐκεῖνος φροντίζει.

Ἀλλήλων μέλη (στ. 5)

● Τὸ ἄλλο: Ὑπόκεινται τὰ χαρίσματα εἰς ἀξιομερίωσι. Μιλᾷ ὁ Παῦλος γιὰ μέτρον πίστεως. Μιλᾷ καὶ γιὰ ἀναλογίαν πίστεως (στ. 6). Οὔτε, λοιπόν ὑπερηφάνεια γιὰ ὅσα ἔχουμε, οὔτε καὶ παράπονα γιὰ ὅσα δέν ἔχουμε. Ἐχουμε ὅσα ὁ Θεός. Δέν ἔχουμε ὅσα ἡ θέσις μας δέν χρειάζεται νὰ ἔχουμε. Καθένας ἔχει τὴ θέσι του μέσα σπὴν κοινωνία. Αὐτὸ φαίνεται ἐναργέστατα σπὴν εἰκόνα τοῦ ἀνθρώπινου σώματος, πού χρησιμοποιεῖ καὶ ἐδῶ ὁ Παῦλος, ὅπως καὶ σπὴν Α΄ Κορ. (ιβ΄ 12-17). Λέει στοὺς δύο ἐπομένους στίχους τῆς πρὸς Ρωμαίους: «Καθάπερ γάρ ἐν ἐνὶ σώματι μέλη πολλά ἔχομεν, τὰ δὲ μέλη πάντα οὐ τὴν αὐτὴν ἔχει πράξιν, οὕτως οἱ πολλοὶ ἐν σῶμά ἐσμεν ἐν Χριστῷ, ὁ δὲ καθ' εἷς ἀλλήλων μέλη» (στ. 4-5). Δηλαδή: Σέ ἕνα σῶμα ἔχουμε πολλὰ μέλη, καὶ ὅλα τὰ μέλη δέν ἔχουν τὴν ἴδια λειτουργία. Ἔτσι καὶ οἱ πολλοὶ εἴμαστε ἕνα σῶμα ἐν Χριστῷ. Καὶ καθένας λειτουργεῖ ὡς ὄργανο τῶν πολλῶν.

● Στὸ σῶμα ἰσχύουν τρεῖς ἀρχές: Ὅλα τὰ μέλη εἶναι ἀναγκαῖα, ἀπὸ τὰ θεωρούμενα εὐγενέστερα, ὅπως τὸ μάτι, μέχρι τὰ θεωρούμενα κατώτερα, ὅπως τὸ πόδι. Ὅλα τὰ μέλη συνεργάζονται ἀρμονικῶτα. Κανένα δέν βλέπει ὑποτιμητικὰ τὸ ἄλλο. Ὅταν πάσχη ἕνα μέλος, πάσχει κάθε μέλος.

Ἔτσι καὶ στὸ σῶμα τοῦ Χριστοῦ, πού λέγεται Ἐκκλησία, ἀλλὰ κατ' ἐπέκτασι καὶ στὸ σῶμα, πού λέγεται κοινωνία. Γιατί νὰ ὑπερηφανεύεσαι; Σέ ἔχει βάλει ὁ Θεός σέ κάποια θέσι, γιὰ κάποιο ἔργο. Νά χαίρεσαι γιὰ τὰ ἄλλα μέλη, ὄχι νὰ τὰ ἐποφθαλμιᾷς ἢ νὰ τὰ φθονῆς. Λέγει ὁ

ι. Χρυσόστομος: «Τίνος ἕνεκεν σύ μέγα φρονεῖς; Ἡ διατί πάλιν ἕτερος ἑαυτὸν ἐξευτελίζει; Οὐκί σῶμά ἐσμεν ἅπαντες ἕν, καί μεγάλοι καί μικροί; Ὅταν οὖν κατὰ τὸ κεφάλαιον ἕν ᾧμεν, καί ἀλλήλων μέλη, τί τῇ ἀπονοίᾳ σχίζεις σαυτόν; Τί ἐπαισχύνῃ τὸν ἀδελφόν;» (Ε.Π.Ε. 17, 456). Μ ε τ ἄ φ ρ α σ ι ς : Γιά ποιό λόγο ὁ ἕνας ὑπερηφανεύεται, ὁ ἄλλος ἔχει αἴσθημα κατωτέρωτος; Δέν εἴμεθα ὅλοι ἕνα σῶμα, καί μεγάλοι καί μικροί; Ὅταν, λοιπόν, κατὰ τὸ σπουδαιότερο εἴμεθα ἕνα καί ὅλοι μεταξύ μας μέλη, γιατί μέ ἀλαζονεία ξεχωρίζεις τὸν ἑαυτό σου; Γιατί περιφρονεῖς τὸν ἀδελφὸ σου;

Σπὴν κοινωνία τῆς ἀγάπης χάνεται ὁ ἀτομισμός. Χάνεται τὸ ἐγώ. Ὑπάρχει τὸ ἐμεῖς. Τὸ κατόρθωμα τοῦ ἑνός εἶναι καὶ δικό μας κατόρθωμα. Ἡ χαρὰ τοῦ ἑνός καὶ δική μας χαρὰ. Ἡ λύπη τοῦ ἑνός καὶ δική μας λύπη (Ρωμ. ιβ' 15).

Διάφορα χαρίσματα (στ. 6)

Τὰ χαρίσματα εἶναι δῶρα τοῦ Θεοῦ. Δέν εἶναι ἀποδείξεις ἀγιότητας. Δέν τὰ ἀποκτᾶ ὁ ἄνθρωπος μόνος του. Οἱ ἀρετὲς ἀποκτῶνται ἀπὸ τὸν ἄνθρωπο, κι αὐτὲς βέβαια μέ τῆ χάρι τοῦ Θεοῦ. Μπορεῖ ὅμως ἕνας ἄνθρωπος νά ἔχη χαρίσματα, χωρὶς νά ἔχη ἀρετὲς. Ἀπλῶς γίνεται ὄργανο τοῦ Θεοῦ, κάποτε καὶ χωρὶς νά τὸ ἀξίζη. Γίνονται ἀφορμὲς τὰ χαρίσματα εἴτε σωτηρίας, εἴτε ἀπωλείας γιὰ ὅσους τὰ ἔχουν, ἀνάλογα μέ τῆ χρῆσι, πού τούς κάνουν.

● Πάντως ἀναγκάζεται καὶ σπὴν πρὸς Ρωμαίους Ἐπιστολή ὁ Παῦλος νά μιλήσῃ γιὰ χαρίσματα, ὥστε ν' ἀποκλείσῃ τὸ δρόμο πρὸς ὑπερηφάνεια. Καί γιὰ κάτι ἀκόμα, γιὰ νά δείξῃ τὴν ἐνότητα στό σῶμα τῆς Ἐκκλησίας. Ἄλλὰ καί γιὰ νά ἐπισημάνῃ τὴν εὐθύνη ἐκείνων, πού ἔχουν κάποιο χάρισμα καὶ δέν τὸ χρησιμοποιοῦν «εἰς οἰκοδομὴν τοῦ σώματος τοῦ Χριστοῦ» (Ἐφεσ. δ' 12).

Τό γεγονός, ὅτι ὅλοι μέσα σπὴν Ἐκκλησία ἔχουν τὰ χαρίσματά τους, τονίζει ὁ Παῦλος: «Ἐχοντες δέ χαρίσματα κατὰ τὴν χάριν τὴν δοθεῖσαν ἡμῖν διάφορα» (στ. 6). Διηλαδῆ: Ἐχομε διάφορα χαρίσματα σύμφωνα μέ τὴν χάρι πού μᾶς δόθηκε. Ἄς τὰ χρησιμοποιοῦμε.

● Τό ὅτι αὐξομειώνονται τὰ χαρίσματα καὶ βαρύνουν στό θέμα τῆς σωτηρίας, φαίνεται καί

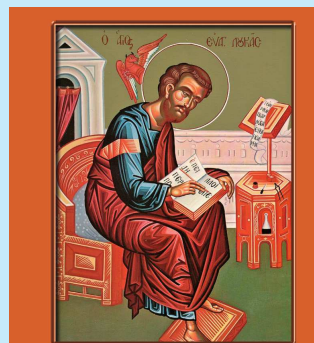
ἀπὸ τὸ ἐδῶ σημειούμενο: «Κατὰ τὴν ἀνάλογον τῆς πίστεως» (στ. 6). Δίδεται τὸ χάρισμα, ἀλλὰ καλλιεργεῖται καὶ αὐξάνει ἀνάλογα μέ τὴν πίστι καὶ τὸν ἀγῶνα. Ἀντίθετα ἡ ἀπιστία, ἡ ὀλιγωρία, ἡ ραθυμία ὄχι μόνον ἀδρανοποιεῖ τὸ χάρισμα καὶ τὸ ἀχρηστεύει, ἀλλὰ καὶ τὸ καθιστᾶ «εἰς κρῖμα ἢ εἰς κατάκριμα». Ἐκείνου, πού δέν ἔχει πίστι καὶ ἐπιμέλεια, τὸ χάρισμα καὶ «ὄχει, ἀρθήσεται ἀπ' αὐτοῦ» (Λουκ. ιθ' 26). Εἶναι σάν τῆ βρύσι τὸ χάρισμα. Πηγάζει τὸ νερό ἀπὸ κάποια δεξαμενὴ. Ἀνάλογα ὅμως μέ τὴν ἔντασι ἀνοίγεις τῆ βρύσι, τρέχει τὸ νερό.

Ἐδῶ βρίσκεται ἡ συνεργία τοῦ ἀνθρώπου σπὴν αὐξήσει ἢ μείωσι τοῦ χαρίσματος. Λέει ὁ Χρυσόστομος: «Ἄν καὶ πρόκειται γιὰ χάρι, γιὰ δωρεά, δέν δίδεται ὅμως τυχαῖα. Τὸ μέτρο δόσεως ἐξαρτᾶται ἀπὸ ἐκείνον, πού τὴν δέχεται. Ξεκύνεται ἡ χάρις ἀνάλογα μέ τὸ σκεῦος πίστεως, στό ὁποῖο προσφέρεται» (Ε.Π.Ε. 17, 458).

Δ. Γ. Α.

Νέα ἔκδοσις

Ἄρχιμ. Δανιὴλ Ἀεράκη

Τὸ κατὰ Λουκᾶν
Εὐαγγέλιον

Τεύχος Α'

Τὸ Α τεῦχος τοῦ κατὰ Λουκᾶν Εὐαγγελίου. Ἑρμηνεῖα 1-8 κεφαλαίων. Σελ. 304.

Τιμὴ: 12 εὐρώ. Τηλ. 2103212107-6936941857

e-mail: info@ioannisvaptistis.gr

τσιγάρο, υπάρχει όμως άπλετος χώρος για να στήσεις αντίσκηνα και να οργανώσεις συνάξεις με παλαιστινιακές σημαίες!!!

Άφήνω κατά μέρος τά κεράκια του νεκροταφείου, πού υποτίθεται πως τιμούν την μνήμη των νεκρών των Τεμπών!

• Τό Μνημείο του **Άγνωστου Στρατιώτου** είναι αφιερωμένο στους ήρωες του Έθνους. Καί γι' αυτό ή ύπαρξή του είναι ή παραδοχή πως υπάρχει μία μνήμη, ή όποια είναι ανώτερη και ισχυρότερη από τό έκαστοτε παρόν τής ζωής μας και τά προβλήματα τής. Άκόμη και οι Γερμανοί, επί Κατοχής, τό σεβάστηκαν. Τό Μνημείο δέν ανήκει στόν «λαό», ούτε σέ όσους υποτίθεται πως τόν εκπροσωπούν.

Τό Μνημείο ανήκει στό Έθνος, στην ιστορία του, στην κοινή του μνήμη.

• Δέν ενδιαφέρει ποσώς ποιός είναι αρμόδιος για τή φύλαξή του. Άν δηλαδή είναι τό ύπουργείο Άμύνης ή τό ύπουργείο Προστασίας του Πολίτη. Έκείνο πού ενδιαφέρει, αντιθέτως, είναι ότι ή Πολιτεία όφείλει να τό προστατεύει από τούς καταπατητές του. Όφείλω να όμο-

λογήσω ότι τόσο καιρό, όποτε τύχαινε να περάσω από τό Σύνταγμα και έβλεπα την έμποροπανήγυρη τής «ευαισθησίας», δέν αισθανόμουν θυμό, ούτε όργή για την αδυναμία τής Πολιτείας να προστατεύσει την αξιοπρέπεια του έθνικού συμβόλου.

• Ντροπή αισθανόμουν. **Ντροπή** όχι μόνο για όσους θεωρούσαν πως είχαν τό δικαίωμα να καταπατήσουν ιερό χώρο, αλλά και για όσους, όπως κι εγώ, περιούσαν αδιάφοροι.

Υπάρχει ή κοινοτυπία του κακού. Υπάρχει και ή κοινοτυπία τής αναισχυντίας. Τήν έχουμε συνηθίσει. Τόσο καιρό οι κυβερνώντες δέν είχαν τό θάρρος ν' αποκαταστήσουν την αξιοπρέπεια του χώρου.

• Έστω και άργά τό θυμήθηκαν. Μένει να δούμε, πως θά τό εφαρμόσουν. Θά τολμήσουν να έκδιώξουν τούς καταληψίες; Ή μήπως θά μπλέξουν στόν κυκεώνα των αρμοδιοτήτων, πού μετατρέπει τό αυτονόητο σέ τετραγωνισμό του κύκλου;

• Καί τό κυριώτερο: Θά βρούν τόν τρόπο να προστατεύσουν τό μνημείο από τούς επίδοξους καταπατητές του στό μέλλον; Θά μου πείτε, έδω δέν μπορούν να προστατεύσουν την Άκρόπολη από την μπουγάδα πού άπλώνει κάθε τόσο τό ΚΚΕ. Έδω πού τά λέμε, όταν χαθεί τό αίσθημα τής ντροπής, καμμία άστυνομία δέν μπορεί να τό αποκαταστήσει.

(Τάκης Θεοδωρόπουλος,
«Καθημερινή», 14 Οκτωβρ. 2025)

† Αρχιμ. Ιερόθεος Κοκονός

 τις 24 Σεπτ. 2025 έκοιμήθη έν Κυρίω ένας ευλαβέστατος ιερομόναχος, πού έζησε κοντά στόν μεγάλο κήρυκα πατέρα Αυγουστίνου Καντιώτη. Πρόκειται για τόν π. Ιερόθεο Κοκονό.

• Μικρό παιδί έφυγε από τό χωριό του (Κούτουρλα Ευβοίας) και πήγε στην Κύ-

ΙΩΑΝΝΗΣ Ο ΒΑΠΤΙΣΤΗΣ

Κωδικός
01-1323

ΜΗΝΙΑΙΟ ΟΡΘΟΔΟΞΟ ΧΡΙΣΤΙΑΝΙΚΟ ΠΕΡΙΟΔΙΚΟ

Ιδιοκτήτης: Σύλλογος «Ιωάννης ο Βαπτιστής»

Υπεύθυνος έκδόσεως: Άγγελ. Μπότζιου
Χριστοκοπίδου 12 - 105 54 - Άθήνα

www.ioannsvaptistis.gr

Τηλέφωνα: 2103212713 & 6936941857

e-mail: info@ioannsvaptistis.gr

Υπεύθυνος Τυπογραφείου:

Β. Μπουζάλας. Άγ. Άναργύρων 4,
18542 Περιστέρι

Έτησία συνδρομή:

Έσωτερικού 10 €. Κύπρου 20 €.

Έξωτερ.: Εύρώπης 20 €. Άμερικής: δολ. 25.

Καναδά και Άυστραλίας: δολάρια 30.

Έπιταγές και έπιστολές:

Περιοδικό «Βαπτιστής»

Χριστοκοπίδου 12, 105 54, Άθήνα.

μη. Έκει προσεκολλήθη στον τότε ιεροκήρυκα Καρυστίας π. Αύγουστινο. Προώδευσε αγιαζόμενος. Πήγε σε νυκτερινό γυμνάσιο. Μαθήτευσε κοντά σε τεχνίτες οικοδομών, έτσι ώστε τά περισσότερα ιδρύματα, πού ώραματίστηκε ο πατήρ Αύγουστινος, και οι περισσότεροι Ναοί πού έγιναν στή Μητρόπολι Φλωρίνης από τον φλογερό επίσκοπό της, νά έχουν τή σφραγίδα του π. Ιεροθέου.

• Ός πνευματικός έτιμᾶτο από όλους τούς Φλωρινιώτες. Ός κληρικός έμεινε ό άθώς και σεμνός ιερομόναχος. Άς έχουμε τήν ευχή του.

Στόν Αύγουστινο Καντιώτη

Τό ήμερολόγιο τσέπης του 2026 ό Σύλλογος «Ιωάννης ό Βαπτιστής» τό αφιερώνει στόν σπουδαίο κήρυκα του λόγου του Θεού, τον θαρραλέο εργάτη του Ευαγγελίου, τον π. Αύγουστινο Καντιώτη.

• Τιμᾶται 1 ευρώ.

ΕΓΚΟΛΠΙΟ ΗΜΕΡΟΛΟΓΙΟ
ΕΤΟΥΣ 2026
Άφιερωμένο στόν
ΑΥΓΟΥΣΤΙΝΟ ΚΑΝΤΙΩΤΗ

τόν μεγάλο ιεροκήρυκα,
τόν αγωνιστή τῆς
αλήθειας και τῆς ἀρετῆς,
τόν ἀτρόμητο και ἀλύγιστο,
τόν νέο Άγιο Κοσμά.

ΟΡΘΟΔΟΞΟΣ ΧΡΙΣΤΙΑΝΙΚΟΣ ΣΥΛΛΟΓΟΣ
«ΙΩΑΝΝΗΣ Ο ΒΑΠΤΙΣΤΗΣ»
Τηλ. 2103212713 & 6936941857
www.ioannisvaptistis.gr
*Έτος (έκδόσεως) τριακοστό έκτο (36ο)

Άπό τή «Ζωή» στού Παραδείσου τή Ζωή

Στήν Άδελφότητα Θεολόγων «**Η Ζωή**» αφιέρωσε όλη τή ζωή του ό θεολόγος Γεώργιος Μελέτης. Γεννήθηκε τό 1930. Σεμνός, σοβαρός, αλλά και οργανωτικός, έμεινε πιστός στήν αφιέρωσι, και όταν ακόμη ή ιστορική αυτή Άδελφότητα έβλεπε εκλεκτά της μέλη νά βαδίζουν σε σωστά μέν μονοπάτια, αλλά σε άλλους εκκλησιαστικούς και λειτουργικούς χώρους.

Ό μακαριστός Γεώργιος Μελέτης έμεινε πιστός στό έργο τῆς Άδελφότητας, δίπλα από τον τελευταίο σπουδαίο θεολόγο και πνευματικό πατέρα, τον π. Ήλία Μαστρογιαννόπουλο.

• Τό θαυμάσιο τῆς παρουσίας του μακαριστού θεολόγου συνοψίζεται σε δύο κυρίως έργα. **Τό ένα:** Ένδιαφερόταν άοκνα για τό έργο τῆς μοναστικής Άδελφότητας. **Τό άλλο:** Άξιώθηκε, με τό τάλαντο πού του χάρισε ό Θεός νά συγγράψη άρκετά βιβλία. Βιβλία για νέους, βιβλία άπολογητικά με άπλοικότητα. Βιβλία άγιογραφικά και άγιολογικά.

• Άναφέρουμε μερικούς από τούς τίτλους των βιβλίων του: —Γιατί δέν είμαι άθεος; —Γιατί δέν είμαι μαρξιστής; —Τί γίνεται μετά θάνατο; —Έχει μέλλον ό Χριστιανισμός; —Διάλογος με τον Ούρανό —Διάλογος με τά νιάτα —Έρωτήματα στόν Ίησού Χριστό —Πολέμα έξυπνα —Τί είναι για σένα ό Χριστός; —Τό εισιτήριο βγαίνει στή γη —Υπεύθυνος και ώριμος άνθρωπος —Είναι επανάσταση ό Χριστιανισμός; —Γιατί κατηγορούμε τον Χριστιανισμό;

• Άγαπητέ αδελφέ Γεώργιε Μελέτη, καλώς μελέτησες τή ζωή σου. «**Εἴσελθε εἰς τήν χαράν του Κυρίου σου!**»

Πλήθος από μίτρες καί πατερίτσες!

Η Έκκλησία έχει τούς ποιμένες της. Οί πρεσβύτεροι και οί επίσκοποι καλούνται νά αγιάζουν και νά κατευθύνουν τούς πιστούς. Ταπεινοί οί πιστοί, ταπεινοί και οί ποιμένες. Δέν νομίζουμε, ὅτι τά πομπώδη και τά έντυπωσιακά προσελκύουν τούς χριστιανούς στη χάρι τοῦ Ἁγίου Πνεύματος.

• Δυστυχῶς ἡ μεγαλοπρέπεια τῆς δεσποτικῆς **μίτρας** ἀντικατέστησε τὸ ἀγκάθινο στεφάνι τοῦ Μάρτυρος τοῦ Γολγοθᾶ, ἡ ἀπαστράπτουσα **πατερίτσα** πῆρε τὴ θέση τοῦ «καλάμου», και τά **χρυσοῦφανα ἄμφια** περιτυλίγουν ἓνα ἀπλό ἐργάτη τοῦ Χριστοῦ.

• Ἡ πρόσφατη σύναξις τῆς Ἱεραρχίας τῆς Ἐκκλησίας τῆς Ἑλλάδος συνῆλθε κυρίως γιὰ νά ἐκλέξη και ἄλλους μιτροφόρους. Οὐσιαστικά δύο Μητροπολίτες ἔπρεπε νά ἐκλεγοῦν, διότι δύο κειές Μητροπόλεις ὑπῆρχαν, ἡ Μητρόπολις Κορίνθου και ἡ Μητρόπολις Κοιτίσης. Και ὅπως δείχνουν τά πράγματα, και στίς δύο ἐξελέγησαν **σεμνοί κληρικοί**.

• Ἐκεῖνο πού και πάλι ξένισε τούς πιστούς εἶναι οί λεγόμενοι **«βοηθοί ἐπίσκοποι»**. Ὅλοι διερωτῶνται: Ὑπάρχει και τέταρτος βαθμός ἱερωσύνης; Γνωρίζουμε ἀπό τὴν Καινὴ Διαθήκη και ἀπό τὴν παράδοσι τῆς Ἐκκλησίας, ὅτι ὡς βαθμοί ἱερωσύνης ὑπάρχουν οί ἐπίσκοποι, οί πρεσβύτεροι και οί διάκονοι.

• Και μάλιστα μικρὴ ἦταν ἡ ἀπόστασις πρεσβυτέρων και ἐπισκόπων. Αυτό τουλάχιστον βλέπουμε και στὸν ἀποχαιρετισμὸ τοῦ ἀποστόλου Παύλου στή Μίλητο τῆς Ἐφέσου (Πράξ. κ' 28), ἀλλά και στὸν τρόπο πού ἐμφανίζεται στίς καθολικές ἐπιστολές του ὁ ἀπόστολος Πέτρος («συμπρεσβύτερο» ὀνομάζει τὸν ἑαυτό του).

• Γιὰ «τέταρτο» βαθμὸ ἱερωσύνης δέν κάνει λόγο οὔτε ἡ Καινὴ Διαθήκη οὔτε ἡ

πατερική παράδοσις, ὅπως δέν γίνεται λόγος γιὰ τά πολυποίκιλτα **ὀφθίκια!**

• Δέν ἀρκεῖ ὁ ἐνάρετος και ταπεινὸς «πρεσβύτερος»; Χρειάζεται νά τὸν... καλύπτῃ μέ τὸ ἐπανωκαλύμμαυχο ὁ ἀρχιμανδρίτης; Δέν ἀρκεῖ ὁ ἐνάρετος και σεβάσμιος Μητροπολίτης; Χρειάζεται και ὁ βοηθὸς ἐπίσκοπος; Κάποτε εἶχαμε στήν Ἐκκλησία τῆς Ἑλλάδος 3 βοηθοὺς ἐπισκόπους. Τώρα τείνουμε νά ὀργανώσουμε **«Ἱεραρχία Βοηθῶν Ἐπισκόπων»**.

• Φυσικά τά ὅσα σημειώνουμε ἐδῶ, δέν θίγουν τά πρόσωπα τῶν νεοκλεγέντων βοηθῶν ἐπισκόπων. Ἀρκετοὺς ἀπὸ αὐτούς και τούς γνωρίζουμε και τούς τιμᾶμε και τούς θαυμάζουμε γιὰ τὸ ἦθος τους. Καλά κάνει ἡ Ἐκκλησία πού λέει ὅτι ἐνάρετοι κληρικοί **«διπλῆς τιμῆς ἀξιούσθωσαν»** (Α' Τιμ. ε' 17).

• Τὸ πρόβλημα, λοιπόν, δέν εἶναι τά πρόσωπα. Τὸ πρόβλημα ἔγκειται στήν ἀλλοίωσι τῆς ἀγίας τάξεως στήν λειτουργικότητα τῆς Ἐκκλησίας. Ὑπάρχουν βοηθοί ἐπίσκοποι, πού ὄντως μέ τὴν συνεργασία τῶν Μητροπολιτῶν ἐπιτελοῦν θαυμαστή πνευματική και κατηχητική ἐργασία. Τά ὅσα λοιπόν σημειώνουμε ἐδῶ ἀφοροῦν στήν ἐπάνοδο τῆς **ταπεινῆς διακονίας**.

Ὅσοι μποροῦν, ἄς στείλουν τά 10 εὐρώ και γιὰ τὸ 2025

Οί φίλοι ἀναγνώστες ἄς στείλουν τὴ συνδρομὴ (10 εὐρώ) και γιὰ τὸ ἔτος 2025.

• Στὸ λογαριασμὸ:

0026.0236.39.0100353548 EUROBANK.

IBAN: GR 7902602360000390100353548

• Στὸ λογαριασμὸ:

123002002008865 ALPHA BANK.

IBAN: GR 120140 1230 1230 0200 2008 865

• Ταχυδρομικά στή διεύθυνσι: **«Βαπτιστής», Χριστοκοπίδου 12, 10554, Ἀθήνα.**

• Τοῦ ἐξωτερικοῦ τὸ ἔμβασμα στὸ ὄνομα **«Βαπτιστής»** (χωρὶς τὴ λέξι Περιοδικό).

Τηλ.: **2103212713 - 2103212107.**